

määr leidub sandaalitööstuses). Kõigil muil juhtudel on valgustatavus halvem, alanedes kuni 4%-ni, s. o. 24,3 m².

10. Puu- ja nikerdustööstus — 196 inimest. Kõigi 13 selle tööstusharu eriliigi kohta leiame rahuldavad andmed kubatuurmahutuse suhtes, välja arvatud üks vankritööstus, kus on näidatud 12 m³ inimese kohta.

Ettevõtte-ruumes asuvate inimeste arvu suhtes leiame üldse kõigis väike-tööstuse-harudes võrdeliselt üsna rahuldava tööruumide õhumahutuse. Ainult 4 juhul ei küüni see tehnikas nõutava normini; nimelt ühes optika-töökojas (9), õppeabinõude-töökojas (9), ühes sadulsepa-tööstuses (12) ja ülanimetatud vankritööstuses (12). — Pea kõigis ettevõtteis on oma jaoks joogivee-allikas ja väljakäigukoht.

Ettevõtete töökoormus. Üldpildi täiendamiseks esitame veel andmed tööstusettevõtete töörohkuse kohta, s. t. näitame ära, kuidas jagunevad tööstuse eriharud aastase tööpäeva arvu järele. Leidub kõllalt suur arv ettevõtteid, kus ei jätku tööd terveks aastaks ja kus on töökoormuses näha tähelepanavad kõikumised; nii näit. ulatuvad isegi pagariäride töökoormuse kõikumised 104—300 päevani, s. t. kuni tööpäevade aastase täisarvuni. Arvestamata jättes mõned tööstusliigid, millede tegevus juba oma iseloomult on hooajaline, nagu näit. laskeriistade parandamine (100 päeva), nöörítööstus (40 p.) jne., peame arvama meie tööstusettevõtete aastase puuduliku töökoormuse põhjuseks eeskätt tarviliku tegevuskapitali puudumise, milles juba eespool kõnelesime.

Tööstuse valmistusvahendid. Lõppeks pakub erilist huvi küsimuse selgitamine, kui palju valmistusvahendeid on meie tööstuse kasutada. Suurearvuline masinate tarvitamine kogu tööstuses kõneleb sellest, et meie tööstus asub ajakohasel kõrgusel.

Võtame alguses näiteks masinate ja aparaatide valmistuse — tööstusharu, mille tegevuses üldse on erakordset tarvitamist leidnud mehaanilised töötamisvahendid (vt. tabel eelmisel lk.).

Vaatleme ka järgmisi tööstusharu, kus kasutatakse metallitööstuses tarvitavaid masinaid.

Employ des machines dans l'industrie des métaux.

2. Metallitööstus. — Métaux.

Töömasinate nimetus Désignation des machines-outils	Sepikojad Forges	Mehaanika- ja luku- sepatöökojad	Industrie mécanique et serrureries	Lukusepa-töökojad Serrureries	Metallide ümbert. Façonnage des métaux	Kaaludetööstus Fabrication des poids	Plekkseda-töökojad Rétameurs	Kokku Total
1. Treipingid	5	1	3	7	1	6	23	
2. Paurmasinad	11	—	3	—	2	—	16	
3. Lihvimismasinad	2	—	—	1	1	—	4	
4. Haamermasinad	—	—	—	2	—	—	2	
5. Kreissaed	—	—	—	1	—	—	1	
6. Pressid	—	—	—	1	—	—	1	
7. Muud töömasinad	13	—	9	2	—	12	36	
Kokku Total	31	1	15	14	4	18	83	